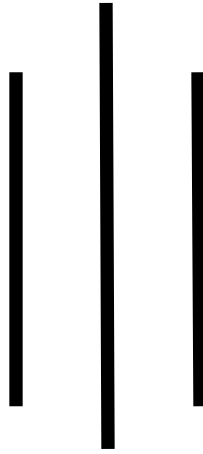

रोहिणी गाउँपालिका

गाउँसभामा प्रस्तुत
आ.व. २०७५/७६ को

नीति तथा बजेट कार्यक्रम

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

रुपन्देही प्रदेश नं. ५

१० आषाढ, २०७५

रोहिणी गाउँपालिका रुपन्देहीको तेस्रो गाउँ सभा समुदघाटन समारोहमा गाउँपालिका
अध्यक्ष श्री सनोज कुमार यादव द्वारा आ.व.२०७५/०७६का लागी प्रस्तुत निति,
कार्यक्रम तथा बजेट

तेस्रो गाउँसभा समुदघाटन समारोहका प्रमुख अतिथि प्रतिनिधी सभा सदस्यमाननिय छविलाल विश्वकर्मा ज्यू ।

विशिष्ट अतिथि प्रदेश सभा सदस्यमाननिय डा.कृष्ण प्रसाद न्यौपाने ज्यू

विशिष्ट अतिथि प्रदेश सभा सदस्य माननिय दधिराम शर्मा न्यौपाने ज्यू

विशिष्ट अतिथि प्रदेश सभा सदस्य माननिय सन्तोष पाण्डे ज्यू

विशेष अतिथि पूर्व राज्यमन्त्री श्री घनश्याम यादव ज्यू ।

विशेष अतिथि पूर्व राज्यमन्त्री श्री अब्दुल रज्जाक ज्यू ।

विशेष अतिथि जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख श्री एकराज विश्वकर्मा ज्यू ।

विशेष अतिथि जिल्ला समन्वय समितिका उपप्रमुख श्री पशुपति यादव ज्यू ।

सम्पूर्ण गाउँ सभा सदस्य ज्यूहरु ।

विभिन्न राजनैतिक दल वाट उपस्थित हुनु भएका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरु ।

विभिन्न संघ संस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरु

बिद्यालय ब्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवं प्र.अ.ज्यूहरु ।

सुरक्षा निकायका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरु ।

समाजसेवी, बुद्धिजिवी, उद्योगी, ब्यापारी, कृषक, मजदूर, कर्मचारी लगायत उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु

पत्रकार ज्यूहरु ।

आदरणिय गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु एवं उपस्थित महानुभावहरु ।

“स्वच्छ रोहिणी,समृद्ध रोहिणी”कृषि पर्यटन उद्योग र पूर्वाधार सुन्दर र समृद्ध रोहिणी को आधार भन्ने मूल नाराका साथ सम्पन्न हुन गई रहेको यस रोहिणी गा.पा.को तेस्रो गाउसभाको शुभ अवसरमा सर्व प्रथम देश र जनताका लागी मुलुकमा संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको क्रममा विभिन्न समयमा भएका आन्दोलनमा शहादत प्राप्त गर्ने श्रद्धेय सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

मिति २०७४ साल असार १४ गते स्थानिय तहको निर्वाचन सम्पन्न भई असार १८ गते हामीले शपथ ग्रहण गरी पद बहाली भएको करीब एब वर्षको समय अवधिमा पहिलो र दोस्रो गाउ सभा सम्पन्न गरी आज तेस्रो गाउसभाको शुभारम्भ गर्न गई रहेकाछौ ।

यस अवधिमा सम्भव भए सम्म गाउपालिका वासीहरुको समस्याहरु पहिचान गरी समावेशी समानुपतिक विकास र सेवा मा सरलता, निशपक्षता र पारदर्शिता कायम गरी छिटो छरितो र जनमुखी सेवा हरेक नागरिकले महशुस गर्ने गरी उच्च पहलकदमी गर्दै आइरहेको छु ।

देशमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना सगैँ नेपालको संविधान २०७२ जारी भई लागू भएको र यस संविधानले जातिय, क्षेत्रिय, भाषिक, धार्मिक, लैगिंक बिभेद तथा सबै प्रकारको छुवाछुतको अन्त्य गरी सामाजिक समानता सामाजिक न्याय तथा आर्थिक समानता सुनिश्चित गर्ने, समानुपतिक समावेशी सिद्धान्तको आधारमा समतामूलक समाजको निर्माणको परिकल्पना गरेको छ । संघियताको कार्यान्वयनको लागी स्थानिय तह , प्रादेशिक र संघिय सभाको निर्वाचनको पूर्णता ले राज्यको संघिय संरचनाको लागी बलियो आधार तय गरेको छ ।

स्थानिय तहको विकास निर्माण प्रक्रियालाई प्रभावकारी तथा ब्यवस्थित बनाउनका लागी नेपालको संविधान २०७२को भाग १७,१८ र १९ अनुसुचि ८ र ९को ब्यवस्था बमोजिम धारा २२६ को अधिकार प्रयोग गरी यस रोहिणी गाउपालिकाले हाल सम्म दश वटा ऐन तथा आठ वटा कार्यविधि पहिलो र दोस्रो गाउसभा वाट पारित गरी लागु गर्ने क्रममा रहेको छ ।

संबैधानिक ब्यवस्था बमोजिम यस गाउपालिकाको योजना तर्जुमा प्रक्रिया लाई जनसहभागिताको माध्यम वाट अगाडि बढाउने बस्ती, गाउ, टोल हुदै वडास्तर संघ संस्था तथा विभिन्न समितिहरु वाट माग र सुझाव भई आए अनुसारका निति तथा कार्यक्रमहरु तपाईहरु समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउदाँ हामीलाई गौरव महशुस भएको छ ।यो गाउपालिका जिल्ला सदर मुकाम संग निकटको दूरी र सम्बन्ध भएको गाउपालिका भएकोले विकासको दृष्टिले अत्यन्तै महत्वपूर्ण गाउपालिकाको रुपमा लिएको छु ।

आदरणीयसभा सदस्य एवं उपस्थित महानुभावहरु

अब म यस गरिमामय सभामा आ.ब. २०७५/०७६को निति तथा कार्यक्रम तथा बजेट पेश गर्नु भन्दा पहिला चालु आ.ब. २०७४/०७५ को हाल सम्मको आय व्यय तथा हाल सम्म भएका उपलब्धी विषयमा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

रोहिणी गाउँपालिकाको पहिलो गाउँ सभाबाट आ.ब. २०७४/०७५ का लागि कुल बजेट रु. ५३ करोड १८ लाख ८० हजार ६ सय ४७ रुपैया मात्र अनुमान गरिएकोमा प्रदेश सरकार तथा अन्य निकायबाट विविध कारण बस दोस्रो गाउँ सभासम्म अनुमान गरिएको रकम प्राप्त नभएकोले दोस्रो गाउँ सभाबाट **संसोधित कुल बजेट अनुमानरु. ३७ करोड ९ लाख ७५ हजार ७सय १७ पैसा ६४** गरिएकोमा हाल सम्म आम्दानी रु.३४ करोड २५ लाख ९७ हजार ९०९ भएको छ जस मध्ये खर्च रु.२४ करोड ३७ लाख ८१ हजार ९३७ भएको अवगत गराउन चाहन्छु

आदरणीय सभा सदस्य एवं उपस्थित महानुभावहरु :

अब म यस तेस्रो गाउँ सभामा गाउँपालिका को एकिकृत विकासका लागि आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि अवलम्बन गरिने निति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

१ आर्थिक निति :

- प्राङ्गारिक बाली उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरी प्राङ्गारिक मल उत्पादन र वितरणमा जोड दिईने छ ।
- मत्स्य पोखरी व्यवस्थित गरी माछा पालक कृषकरुलाई तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
- एक गाउँ एक उत्पादन अनुरूप दुग्ध उत्पादनलाई पहिचानको रुपमा अगाडी बढाईने छ । दुग्ध उत्पादक कृषकहरुलाई सुलभ रुपमा भुसेघाँस उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- उत्पादन र आय आर्जन बढाउन सक्ने सफल र विश्वास प्राप्त सहकारीहरु साथ संग सहकार्य गरी आवश्यक कार्यक्रम अगाडी बढाईने छ ।
- युवाहरुलाई राष्ट्र निर्माणमा सरिक गराउन रोजगारमूलक तथा उच्चमशिल तालिम दिईने छ
- गाउँपालिका भित्र रहेका ऐलानी पर्ती सार्वजनिक जग्गाको नक्साङ्कन र सिमाङ्कन गरी संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिने छ ।

- सम्भाव्य क्षेत्रहरूमा कृषक समूहहरूको प्रत्यक्ष सहभागितामा आयोजनागत धारणा अंगिकार गरी व्यवसायिक तथा सघन कृषि कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्ने निति लिइनेछ ।
- कृषि उत्पादनलाई बढावा दिदै बजारीकरण गर्ने तथा उपलब्ध हाटबजारको व्यवस्थापन गरी थप सम्भाव्य स्थानमा हाटबजारको अध्ययन तथा व्यवस्था गर्दै जाने निति लिइनेछ ।
- दीर्घकालीन कृषि योजनाले अवलम्बन गरेका नीतिहरूका आधारमा खाद्यान्न्य वाली, नगदे वाली, तेलहन वाली, दलहन वाली तथा च्याउ खेती, व्यवसायिक तरकारी खेती, माछापालन, कुखुरापालन तथा पशुपालनको लागि नश्ल सुधार तथा धान र गहुँ वालीको पकेट क्षेत्र विकास कार्य आरम्भ गरिने छ ।
- कृषि अनुसन्धान केन्द्रबाट सिफारीस भइ आएका स्थानीय माटो र आवश्यकता अनुरूपका उपयुक्त जातहरू वालीहरू तथा फलफुलहरूलाई कृषि प्रविधि अवलम्बन गरी कृषि उत्पादकत्व बढाउन जोड दिनेछ ।
- एक गाउँ एक उत्पादन कार्यलाई प्रोत्साहन हुने किसिमका कृषि गतिविधि संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- कृषि उत्पादन कार्यको हिसावले बृहत सम्भावना बोकेको यस क्षेत्रमा संवेदनशील वालीहरूको संरक्षणको लागि कोल्डस्टोरको अध्ययन गरी स्थापनाका लागि पहलकदमी गरिने छ ।
- विभिन्न विपत तथा प्राकृतिक प्रकोपको कारणले कृषकहरूको वालीनाली नष्ट भएको अवस्थामा कृषकहरूलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- कृषि विकासका लागि सिंचाई सुविधा अभिवृद्धि हुने कार्य शुरु गर्ने तथा रोहिणी सिंचाई योजनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरी उपयुक्तताका आधार कार्वान्वयन प्रक्रिया अधि बढाइनेछ ।
- सहकारीका सात सिद्धान्तको अनुसरण गर्दै सहकारी संघ संस्थालाई प्रोत्साहन हुने किसिमका कार्यहरू संचालन गरी स्व रोजगारलाई प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्रमा उद्योग, व्यवसाय र व्यापार सुहाउदो वातावरण तयार गरी लगानी आकर्षण गर्ने वातावरण तयार गर्ने ।
- उन्नत जातका पशुपालन तथा व्यवसायिक पशुपालन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- गरीव उन्मुख कार्यक्रम संचालन गर्न सरकारी निकायको प्राविधिक सहयोग एवम् सहभागितामा प्रत्यक्ष आय आर्जनमा टेवा पुग्ने खालका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- राज्यको नीति अनुरण गर्दै कृषि वाली विमा तथा पशु विमाका कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइने छ ।

- हरियो रोहिणी कार्यक्रमलाई सुरुवात गर्न आधुनिक नर्सरी स्थापनामा जोड दिई नदी किनार, नदी उकास, नहर तथा सडक किनारमा बृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- कृषकहरुको सहजता मध्यनजर राख्दै सम्भाव्य क्षेत्रमा दुग्ध संकलन केन्द्र तथा तरकारी संकलन केन्द्रको स्थापना गरिने ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पर्यटन उद्योगको सम्भाव्यता हेरी उपयुक्त स्थानलाई पर्यटन कार्यक्रमलाई सहजीकरण पुग्ने खालका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तहमा गरीवि र सुकुम्कासीहरुको पहिचान र अभिलेखीकरण गरी स्थानीय रोजगारीका अवसर सृजना गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- युवा स्वरोजगारको लागि मुल कोष स्थापना गरी स्वरोजगार संग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- प्राकृतिक श्रोत तथा नदीजन्य पदार्थहरुको उचित व्यवस्थापन गरी गाउँपालिकाको आय श्रोत बृद्धिका लागि सर्वेक्षण, अनुसन्धान, अन्वेषण तथा उत्खनन गर्ने समेतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

२. सामाजिक विकास नीति:

सवैका लागि स्वच्छ खानेपानी भन्ने नाराका साथ खानेपानी सुविधा नपुगेका स्थानहरुमा खानेपानीका लागि स्यालो ट्युबेल तथा डिप ट्युबेलका आधारमा तथा ओभरहेड ट्याङ्की निर्माण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता साथ संचालन गरिने छ ।

- कम्प्युटर शिक्षा र अनलाईन सूचना प्रणालीको विकासमा जोड दिईनेछ ।
- हरेक वर्ष राष्ट्रिय सरसफाई सप्ताहको अवसरमा गाउँपालिकामा अभियानकै रुपमा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम गरिने छ ।
- अपाङ्गताको प्रकृति अनुरूप आय आर्जनको लागि तालिम तथा सूविधाजनक समग्री वितरणमा जोड दिईने छ ।
- विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको पूर्वाधारमा पर्याप्त रकम विनियोजन गरी स्तरोन्नती गरिने छ ।
- खुल्ला दिसामुक्त भएका सवै वडाहरुलाई उचित रकमको व्यवस्था गरी पूर्ण सरसफाइका क्रियाकलाप यथाशीघ्र आरम्भ गरिने छ ।
- सवैका लागि अनिवार्य आधारभूत तथा निशुल्क एवं गुणस्तरिय शिक्षाको सुनिश्चताको लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाईनेछ ।
- विद्यालयमा कार्यरत जनशक्तीको मनोबललाई प्राथमिकता दिदै न्यून सूविधामा कार्यरत बाल विकास सहयोगी कार्यकर्ता, विद्यालय सहयोगी, विद्यालय सहायक तथा सामुदायिक सिकाई केन्द्रका परिचालिकाहरुलाई मनोबल बढाउने गरी कार्यक्रम ल्याइने छ ।
- मदरसाको मुल प्रवाहीकरणलाई सहयोग पुग्ने कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याइने छ ।

- खानेपानी तथा सरसफाईका सम्बन्धमा तयार गरिएको रणनीतिक योजनाले मार्गदर्शन गरे बमोजिमका कार्यक्रमहरु कार्वान्वयन गरिने छ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुमा खानेपानी, सरसफाई एवम् वाल तथा छात्रा मैत्री शौचालय निर्माण कार्यको लागि विशेष प्राथमिकता साथ कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- विद्यालय स्तरीय शिक्षामा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गर्दै पठन पाठनलाई गुणस्तरीय एवम् समयानुकुल बनाउन शिक्षण संस्थाहरुमा इमेल, इण्टरनेटसहित पुस्तकालयको विकासमा जोड दिइने छ ।
- सामुदायिक तथा सार्वजनिक विद्यालयहरुको मर्मत सुधार, भौतिक विकास तथा फर्निचर निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रममा सहयोग पुऱ्याउने निति लिइनेछ ।
- नेपाल सरकारको नीति अनुसार अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच एवं गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि स्वास्थ्य सेवा पूर्वाधार विकास र निशुल्क औषधी वितरण प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।
- गाउँपालिकाका सवै वडा तथा टोलहरुलाई पूर्णखोपको सुनिश्चितताका लागि जनस्वास्थ्य कार्यालयसंगको समन्वयमा स्थानीय सामुदायिक संस्था, स्वास्थ्यकर्मी र महिला स्वयम् सेविकालाई अभ्क बढी क्रियाशिल बनाईदै लगिने छ ।
- राष्ट्रिय सांस्कृतिक धरोहर लगायत विभिन्न जाति र समुदायका परम्परागत सम्पदाहरुको संरक्षण र सम्बद्धन गर्ने कार्यलाई जोड दिइने छ ।
- जिल्ला खेलकूद विकास समिति एवम् खेलकूद विकाससंग सम्बन्धित संघसंस्थाहरूसंग समन्वय र सहकार्य गरी खेलकूद विकासका लागि खेलकूद कार्यक्रम सञ्चालन, खेलकूद मैदान निर्माण, सामाग्री वितरण एवम् राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय स्तरमा संचालित प्रतियोगिामा सहभागी हुने खेलाडीहरुलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैंक मार्फत भुक्तानी गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- सामाजिक परिचालनका मध्यमबाट गरीवी न्युनिकरणकालागि कार्यक्रम संचालन गर्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्थाहरु वीच आवश्यक सहकार्य एवम् समन्वय गरी कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ ।
- सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट सामाजिक एवम् आय आर्जन सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- छुवाछुत मुक्त समाज निर्माण र जातीय विभेद मुक्तिका लागि जनचेतना र पहुँच अभिवृद्धि गर्न सरोकारवाला संघ संस्थाहरुको सहकार्यमा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- महिला, दलित, आदिवासी, जनजाती, मुस्लिम, पिछडावर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत पिछडिएको वर्ग र समुदायको शसक्तिकरणका कार्यक्रमलाई अभ्क प्रभावकारी रूपले

सञ्चालन गर्ने, आर्थिक, सामाजिक र प्रशासनिक क्षेत्रमा यी सबै वर्गको पहुँचमा अभिवृद्धि कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- आर्थिक, सामाजिक र शैक्षिक हिसावले पछाडि परेका वा पारिएका महिला, दलित, आदिवासी, जनजाती, मुस्लिम, पिछडावर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत पिछडिएको वर्ग र समुदायको उत्थानको लागि सम्बन्धित पक्षको समन्वयमा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- सरकारी सेवामा महिला, दलित, आदिवासी, जनजाती, मुस्लिम, पिछडावर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत पिछडिएको वर्ग र समुदायको सहभागिता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न तयारी कक्षाहरु संचालन गरिने छ ।
- महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, विभेद र वहिष्करण अन्त्यका लागि लैंगिक समानता तथा महिला सशक्तिकरणमा सहयोग पुग्ने कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- प्रजनन स्वास्थ्यमा पहुँच अभिवृद्धि गर्न प्रसूती गृह निर्माण र संचालनलाई निरन्तरता दिइ प्रभावकारी बनाइने छ ।
- अति विपन्न पिछडिएका महिलाहरुको लागि आय आर्जन सम्बन्धि सीपमूलक तालिम संचालन गरिने छ ।
- समाजमा व्याप्त लैंगिक भेदभाव न्युनिकरण एवम् महिला सशक्तिकरणलाई सम्बोधन गर्ने किसिमका लैंगिक सचेतना एवम् कानुनी सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- सबै वडा तथा टोलहरुलाई बालमैत्री घोषणा गर्दै बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्न आवश्यक वातावरण सृजना गर्न तर्फ अगाडि बढाइने छ ।
- मदरसा शिक्षालाई आवश्यक सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने ।
- युवाहरुमा उद्यमशीलता, सृजनशीलता एवम् सकारात्मक सोचको विकास गर्ने अभिप्रायका साथ सोही अनुरूपका सीप र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै लगिने छ ।
- बैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, मर्यादित, भरपर्दो र प्रतिफलयुक्त बनाउनको लागि आवश्यक सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउनका लागि सीप विकासमा जोड दिदै अपाङ्गतामैत्री भौतिक संरचना बनाउने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई आत्मनिर्भर र स्वाभीमान बनाउनका लागि समान अवसर तथा सेवा सुविधामा पहुँच वढाउन उनीहरुको सहयोग पुग्ने किसिमका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुको आधारभुत अधिकारको संरक्षण गर्दै उनीहरुको लागि सम्मानजनक तथा सन्तुष्टिपूर्वक जीवनयापनका आवश्यक कार्यक्रम कार्वान्यन गर्ने तर्फ जोड दिइने छ ।

- सीमान्तकृत विपन्न तथा अति गरीबहरूका लागि आय आर्जन सम्बन्धी सीपमुलक कार्यक्रम गरिने छ ।
- आदिवासीको जनजातीको भाषा, संस्कृति संरक्षण र सम्बर्धन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- दलित विकासकालागि संचालित कार्यक्रमहरूलाई अझ प्रभावकारी बनाउनको लागि दलितसंग सम्बन्धित संघसंस्थाहरूसंग समन्वय गरी प्रभावकारी रूपमा अधि वढाइने छ ।
- मुस्लिम तथा पिछडिएका वर्गको आय आर्जन, सीप विकास जस्ता प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने कार्यक्रमहरू उनीहरूकै सहभागितामा संचालन गरिने छ ।

३. पुर्वाधार विकास नीति

- ठुला खानेपानीका आयोजनाहरूको पुर्व संभाव्यता अध्ययन गरिने छ र खानेपानी आयोजनाहरूको निर्माणलाई सरोकार कार्यालय संग सहकार्य गरिने छ ।
- सडकहरूलाई क्रमश कालोपत्रे गर्दै लगिने छ । सडक स्तरोन्नती गर्दा नाली निर्माणलाई प्राथमिकता दिईने छ । हरेक वडामा एक ठुला सडक आयोजना संचालन गरिने छ ।
- गाउँपालिका तथा वडाको भवन नभएका वडा कार्यालयहरूको सुविधा सम्पन्न भवन निर्माण कार्य अगाडी बढाइने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सडकको स्तरोन्नती कार्य र निर्माण गर्न गुरुयोजना तयार गरी प्राथमिकीकरणका साथ कार्य गरिने छ ।
- सडकको न्यूनतम मापडण्ड तोकी सबै टोलमा यातायातका साधन पुग्न सक्ने गरी सडकको स्तरोन्नती गर्दै सडकलाई सञ्जालको रूपमा विकास गरिने छ ।
- नव निर्मित सडकहरूमा अनिवार्य न्यूनतम मापडण्ड कायम गर्ने तथा मापडण्ड विपरीत वनेका सडकहरूमा गरिने लगानीलाई निरुत्साहन गरिने छ ।
- हाल सञ्चालनमा रहेका सडकहरूलाई सम्भव भएसम्म क्रमशः मापडण्डको दायरामा ल्याउन पहल गरिने छ ।
- कृषि सडक निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिने छ ।
- यातायातका साधनहरूको उचित किसिमले पार्किङलाई व्यवस्थित गरी सम्भाव्य सडक दुर्घटनालाई न्यूनिकरण गरिने छ ।
- निजी तथा सरकारी भवन निर्माण कार्य नेपाल सरकारद्वारा जारी राष्ट्रिय भवन निर्माण आचार संहिता २०६० र वस्ती विकास शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मार्गदर्शन २०७२ ले निर्देश गरेअनुसार नक्शा पास गर्ने र भुकम्प प्रतिरोधी

निर्माण कार्यलाई कार्वान्वयन गर्नुका साथै पहिलो चरणमा वजार क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र शहर उन्मुख क्षेत्रबाट कार्य आरम्भ गरिने छ ।

- कार्यालयको भवन निर्माण प्रक्रिया आरम्भ गर्नु पर्ने तथा जीर्ण अवस्थामा रहेका वडा कार्यालयहरुको पुनः निर्माण गर्नुका साथै आवश्यक पूर्वाधार थप गरिने छ ।
- योजनाबद्ध तथा व्यवस्थित वस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा गरी कार्वान्वयनका लागि सकारात्मक प्रयास गरिने छ ।
- विद्युत वितरण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन ट्रान्सफर्मर थप गरी विद्युतीकरण मार्फत जन आवश्यकता पहिचान अनुरुप विद्युत वितरण तथा सञ्चालन गरिने छ ।
- बैकल्पिक उर्जाको प्रयोग गर्दै गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सौर्यवत्ती जडान गरी उज्यालो रोहिणी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- भूमिगत सिचाई प्रणालीको निर्माण, सुधार, मर्मत सम्भार र सञ्चालन तथा सेवा शुल्कको निर्धारण गरी सिंचाई प्रणालीमा विस्तार गरिनेछ ।
- स्वच्छ तथा स्वस्थ वातावरण, जलाधार, पोखरी संरक्षण र व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि सम्भाव्यता अध्ययनगरी उपयुक्त स्थानको पहिचान गरी क्रमशः व्यवस्थित रुपमा कार्वान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- पूर्ण सरसफाइको कार्यक्रम आरम्भ गरी आवश्यकीय स्थानमा सार्वजनिक शौचालयको निर्माण कार्य आरम्भ गरिने छ ।
- जलवायू परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रमको योजना बनाइ सोही बमोजिमका क्रियाकलापहरु गर्दै जाने निति लिइनेछ ।
- मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गरी मौसम तथा अन्य गतिविधीबाट क्षयीकरण हुने पूर्वाधार तथा ग्रामीण सडकहरुको अल्पकालीन मर्मतको व्यवस्था गरिने छ ।
- स्वच्छ, रोहिणी ,समृद्ध रोहिणी कोलागि युवा राष्ट्रका कर्णधार भन्ने भनाइका साथ युवा केन्द्रित खेलकूद विकासका लागि खेलजन्य पूर्वाधारको निर्माण गरिने छ ।

४. वन, वातावरण तथा विपत व्यवस्थापन नीति

- वातावरण मैत्री स्थानीय शासन प्रारुप २०७० लाई क्रमैसंग कार्वान्वयन गरिने छ ।
- सन् २०१८ सम्ममा गाउँपालिकालाई घरभित्रको धुवाँमुक्त क्षेत्र घोषणा गरी सरोकारवालाई थप क्रियाशील बनाउनुका साथै नवीकरणीय उर्जा प्रविधिलाई आत्मसात गर्न पहल गरिने छ ।

- जलवायू परिवर्तनका असरहरूलाई न्युनिकरण गर्नका लागि अनुकूलन कार्यहरू गर्दै वातावरण संरक्षण नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- राष्ट्रिय भु-उपयोग नीतिलाई प्रभावकारी रूपले आत्मसाथ तथा परिचालन गर्नुका साथै खेतीयोग्य जमीनको खण्डिकरण कार्यलाई निरुत्साहन हुने नीति अंगिकार गरिने छ ।
- नदीजन्य पदार्थको उपभोग गर्दा EIA तथा IEEका प्रतिवेदनहरूले औल्याएका सवालहरूलाई नजर अन्दाज गर्दै आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- एक गाउँ एक पोखरी नीति अनुरूपको कार्यक्रलाई कार्वान्वयन तर्फ जोड दिने । धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्व बोकेका पोखरीहरूको संरक्षण र संवर्द्धनको नीति अपनाइने छ ।
- एक टोल एक उद्यान एक वडा अनेक उद्यान तथा एक पालिका विविध उद्यानको नीति अनुसरण गर्दै स्वच्छ र हराभरा रोहिणीको कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- नदी कटान नियन्त्रणको लागि स्वीकृत वातावरणीय योजना अनुसार तटवन्ध तथा वातावरण संरक्षणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तय गरी संचालन गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक स्थलहरूको संरक्षण र संवर्द्धनका लागि योजना बनाई सरोकारवालाको सहभागिता जुटाई वृक्षारोपणका कार्यक्रम क्रमशः सञ्चालन गरिने छ ।
- विपद्मा व्यवस्थापन कोषबाट विपत्तमा परेकालाई उद्धार तथा अल्पकालीन राहात वितरणको योजना बनाइने छ ।
- वारुण यन्त्र तथा थप एम्बुलेन्स सेवाको व्यवस्थापन तथा संचालन गर्न छिमेकी न.पा. तथा गा.पा.हरूसंग साथै प्रदेश र केन्द्रहरूसंग समन्वय गरी आवश्यक कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ ।

५. शुसान तथा संस्थागत विकास निति :

- स्थानीय सेवा तथा जनशक्ति विकास लाई समयानुकुल स्तरवृद्धि तथा व्यवस्थित गरिने छ
- सार्वजनिक खरीद प्रक्रिया तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन कार्यलाई व्यवस्थित र भरपर्दो बनाइने छ ।
- स्थानीय तह, प्रदेश र संघसँगको सम्बन्ध र समन्वय तथा वडासँगको समन्वयलाई प्रभावकारी रूपमा अधि बढाउदै सक्दो सहयोग गरिने छ ।
- न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यहरूलाई प्राथमिकता दिदै सवै किसिमका अन्याय र अत्याचारको अन्त्यको लागि पहल गरिने छ ।
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधि विकास तथा विस्तार गर्दै सूचना तथा सञ्चारलाई जन समक्ष तुरुन्त पुर्याउने वातावरण तयार गरिने छ ।

- बजार अनुगमन, गुणस्तर, नापतौल, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरु टोली निर्माण गरी आरम्भ गरिने छ ।
- बैठक तथा कार्यक्रमहरु व्यवस्थित तथा मर्यादित रूपले संचालन गरिने छ ।
- सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता कृयाकलापको माध्यमबाट पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्दै लगिने छ ।
- सरकारी कार्यलाई पारदर्शी बनाउन नियमित रूपमा अडियो नोटिस बोर्ड सेवा, वेवसाईट सेवा सञ्चालन, डिजिटल नागरिक वडापत्र तथा सूचना पाटी सञ्चालन, स्वच्छ रोहिणी समृद्ध रोहिणी कार्यक्रम सञ्चालन तथा गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र प्रकाशन, लगायतका सूचना सामाग्रीहरुको प्रकाशन तथा वितरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- कार्यालय संचालन खर्चलाई न्युनिकरण गर्न मितव्ययिताका आवश्यकीय उपायहरु अवलम्बन गरिने छ ।
- संगठनात्मक सुशासन तथा कार्यालय सञ्चालनलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यकीय परिपाटीको विकास गरिने छ ।
- गाउँपालिका कार्यालयको कार्य वोभ्रलाई र जनशक्ति वीचको तालमेललाई सन्तुलित रूपले व्यवस्था मिलाई सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन संगठन विकास अध्ययन जस्ता कार्य गरी कार्वान्वयन गरिने छ ।
- गुनासो सुनुवाई इकाईको व्यवस्था गरी जन गुनासोलाई समयमै व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरिने छ ।
- कार्यालयको भौतिक प्रवन्ध मिलाउन तत्काल कार्य आरम्भ गरी विभिन्न प्रकारका सेवा प्रदायकहरुलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको हरेक वडाको काम कार्यहरुलाई नेटवर्किङ्ग गरिने छ तथा प्रत्येक वडामा इन्टरनेट सुविधालाई व्यवस्थित गरीनेछ ।
- संगठनात्मक सुशासनका लागि सि. सि. टी भी. निगरानीलाई व्यवस्थि गर्दै लगिने छ ।
- सानातीना भै-भ्रगडा र विवाद मिलाउन सार्वजनिक सम्पत्ती अतिक्रमण रोकथाम सामाजिक विकृती नियन्त्रण गर्न सामाजिक अनुशासन कायम राख्न उद्यमशिलता प्रवर्द्धन गरी सिप विकास गर्न र व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न टोल विकास संस्थालाई अधिकार सम्पन्न हुने गरी सिंगो गाउँपालिकालाई समेटेर टोल सुधार समिति गठन गरिने छ । टोल विकासमा उत्कृष्ट टेवा पुऱ्याउने संस्थाहरुलाई पुरस्कृत र सम्मान गरिने छ । टोल सुधार समितिको क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
- कार्य पढ्तीलाई व्यवस्थित र खर्च प्रणालीलाई पारदर्शी बनाई समग्र कार्य सम्पादन स्तरमा सुधार गर्दै शुशासनको प्रत्याभुती गरिने छ ।

६ योजना सम्बन्धी निति

- योजनाको छनौट प्रकृत्यालाई आगामी दिनमा सकेसम्म प्रक्रियागत रूपले छोटो र व्यवस्थित गर्दै लगिनुका साथै वडा स्तरबाट आएका योजनालाई छनौट गरिने छ ।
- अधुरा तथा कार्य सम्पन्न नभएका योजनालाई प्राथमिकता दिई कार्यासम्पन्ताको लागि जोड दिइने छ ।
- उपभोक्ता समिति तथा अन्य विभिन्न संघ संस्था द्वारा संचालन गरिने कार्यक्रमहरूमा स्वीकृत लागत अनुमान बमोजिम नगदमा आधारित जनसहभागितालाई जोड दिदै लगिनेछ ।
- योजना सकेसम्म चालु आ.व.मा सम्पन्न हुने गरि संचालन गरिनुका साथै सकेसम्म सबै योजनाको कार्य सम्पन्ताका लागि पहल गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिबाट संचालन गरिने आयोजनाहरूमा पदाधिकारीहरूको क्षमता विकासका कार्यक्रममा जोड दिइनेछ ।
- विषयगत कार्यालयका योजना तथा कार्यक्रम छनौटमा सम्बन्धित विषयगत प्रतिनिधिको सहभागितामा छनौट गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको आर्थिक विकास योजना तयार तथा स्वीकृत गरी कमश कार्यान्वयन गरिदै लगिने तथा सोही अनुरूप आगामी नीति तथा कार्यक्रम र आयोजनाहरूलाई योजनावद्ध किसिमले अगाडी बढाइने छ ।

उल्लेखित नितिहरूलाई अवलम्बन गर्दै कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नको लागि गा.पा. लाई प्राप्त हुने अनुमानित आय लाई दृष्टिगत गरी आ.व. २०७५/०७६को अनुमानित आय- पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आय तर्फ	
संघिय सरकार सामनीकरण अनुदान तर्फ	रु. ११ करोड७१ लाख
संघिय सरकार शसर्त अनुदान तर्फ	रु.१२ करोड ६९ लाख
राजस्व वाडफाड	रु. ७ करोड२५ लाख ११ हजार
प्रदेश सरकार समानीकरण तर्फ	रु.४५ लाख ५० पचास हजार
प्रदेश सरकार शसर्त तर्फ	रु. ९६ लाख
आन्तरिक आय तर्फ	रु. ७० लाख
सिमा क्षेत्र कार्यक्रम तर्फ	रु. ८६ लाख ५३ हजार
गरिव संग विशेष्वर कार्यक्रम तर्फ	रु. ४ लाख २९ हजार
जेष्ठ नगारिक दिर्घ सेवा सम्मान कार्यक्रम तर्फ	रु. ५ करोड
गत आ.ब.को बजेट बाँकी बैक मौज्दात तर्फ	रु. ५५ लाख
कुल जम्मा आय	रु. ४० करोड २२ लाख ४३ हजार

आदरणीयसभा सदस्य एवं महानुभावहरु :

गाउँपालिकाको निती तथा कार्यक्रम अनुरूप अनुमान गरिएको कुल बजेट बाट देहाय क्षेत्रहरु अनुरूप खर्च गर्ने निती तय गरिएको छ ।

१	आर्थिक विकासमा	रु. १ करोड ७६ लाख ५८ हजार
२	सामाजिक विकासमा	रु. १५ करोड २७ लाख ५१ हजार
३	पूर्वाधार विकासमा	रु. ७ करोड ६६ लाख ८१ हजार
४	वन, वातावरण तथा विपत व्यवस्थापनमा	रु. ३७ लाख २४ हजार
५	संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाहमा	रु. २ करोड ३३ लाख ५४ हजार ८ सय
६	वित्तिय व्यवस्थापन र शुसासनमा	रु २ लाख ३४ हजार २ सय
७	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिकमा	रु १२ करोड ७८ लाख ४० हजार
गरी कुल जम्मा रकम		रु. ४० करोड २२ लाख ४३ हजार

यसरी अनुमान गरिएको क्षेत्रगत कार्यक्रम सहितको रकम मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. २७ करोड ६० लाख ०५ हजार ३ सय ६० र पुजीगत खर्च तर्फ रु. १२ करोड ६२ लाख ३७ हजार ६ सय ४० मात्र खर्चको अनुमान गरिएको छ ।

अन्त्यमा हामी सवै रोहिणी गाउँपालिका वासीहरु सकारात्मक एवं दीर्घकालिन सोचका साथ अगाडी बढ्न सकेको खण्डमा यस गाउँपालिका लाई आर्दश गाउँपालिकाको रुपमा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ । गाउँपालिका को लक्ष्य बार्षिक निती तथा कार्यक्रम लाई सफल बनाउन सम्पूर्ण सरकारी, गैर सरकारी निजी, दातृ निकाय लगायत, विकास प्रेमी सम्पूर्ण महानुभावहरुको सहयोग र महत्वपूर्ण सुझाव आवश्यक छ , यो निती तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै हाम्रो आमन्त्रणलाई स्वीकार गरी पाल्नुहुने प्रमुख अतिथि, बिशिष्ट अतिथि, विशेष अतिथि, निर्वाचित प्रतिनिधि, राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि, अन्य अतिथि, लगायत पत्रकार बन्धुहरु , कर्मचारी मित्रहरु र सम्पूर्ण गाउँपालिका वासीहरुमा धन्यवाद सहित आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद !

सनोजकुमार यादव

अध्यक्ष

रोहिणी गाउँपालिका

रुपन्देही

२०७५ साल असार १०गते, आइतबार